

המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

הסמינר המחלקתי

יום רביעי 27/11/2019 בין השעות 12:15-13:45 בניין 72, חדר 348

ד"ר מהא כרכבי סבח

שינויים סוציו-אקונומיים
בקרב נשים פלסטיניות
בישראל וציבות בנישואין

המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

הסמינר המחלקתי

יום רביעי 27/11/2019 בין השעות 12:15-13:45 בניין 72, חדר 348

תקציר:

ההרצאה הנוכחית מתבססת על מחקר אשר בוחן את הקשר בין השינויים ברמת השכלתן של הנשים הפלסטיניות בישראל ודפוסי תעסוקתן לבין היציבות בנישואין. בשנים האחרונות, שיעורי הגירושין בקרב הפלסטינים-הערבים בישראל גדלו באופן משמעותי. מגמות אלה היו מלווים בשינויים חברתיים-כלכליים משמעותיים כמו העלייה ברמת ההשכלה, בעיקר בקרב נשים. אומנם יותר נשים פלסטיניות נכנסו לשוק העבודה, אך עדיין שיעורן נמוך בהשוואה עם החברות המערביות, עם הנשים היהודיות ועם הגברים הערבים. המחקר ממדינות מערביות הראה ששינויים בהשכלה ובתעסוקה בקרב נשים קשורים לאי-יציבות בנישואין, אך לא הייתה התייחסות מחקרית מספקת לחברות שעוברות שינוי חברתי א-סימטרי, כלומר, שינויים משמעותיים בהשכלת נשים ובדפוסי תעסוקתן אך אי שוויון מגדרי ממשיך לאפיין את מערכת היחסים בין גברים לנשים ומערכת ערכים פטריארכלית ממשיכה להגדיר את דפוסי המשפחה. על כן, ההרצאה הנוכחית באה לענות על השאלות הבאות: באיזה מידה השינויים החברתיים-כלכליים בחייהן של נשים פלסטיניות בישראל אתגרו את היציבות בנישואין? כיצד רמת ההשכלה ועצמאותה הכלכלית של האישה הפלסטינית בישראל קשורים לסיכוייה להתגרש? באיזה מידה תיאוריות סוציולוגיות שהסבירו את הקשר בין עצמאותן הכלכלית של נשים לסיכוייהן להתגרש מתאימים להקשר החברתי שבו ערכים פטריארכליים עדיין מבנים את היחסים בין שני המינים? ההרצאה תדון בשאלות האלו תוך דיון בשינויים ברמה של הפרט וברמת המקרו, דהיינו, ברמה של החברה. המחקר נשען על קובץ נתונים מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הכולל נתוני רקע ומאפשר מעקב לאורך זמן.

ד"ר כרכבי-סבאח היא פוסט-דוקטורנטית במכון המפרי לחקר חברתי, אוניברסיטת בן-גוריון. היא עמיתת מחקר במרכז לחקר ולימוד המשפחה, אוניברסיטת חיפה, ובמכון טרומן באוניברסיטה העברית בירושלים. תחומי המחקר שלה מתמקדים בקשר בין שינויים חברתיים, התנהגות משפחתית ואי-שוויון מגדרי בחברות הנמצאות בתהליכי שינוי בכלל ובחברה הפלסטינית בישראל בפרט.

